

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA FINANSÓW¹⁾

z dnia 2010 r.

w sprawie przesyłania faktur w formie elektronicznej, zasad ich przechowywania oraz trybu udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej²⁾

Na podstawie art. 106 ust. 10 i 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.³⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1 Rozporządzenie określa:

- 1) sposób i warunki przesyłania faktur w formie elektronicznej;
- 2) zasady przechowywania oraz tryb udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej faktur przesyłanych drogą elektroniczną.

§ 2. 1. Faktury mogą być przesyłane, w tym udostępniane, w formie elektronicznej w dowolnym formacie elektronicznym, pod warunkiem uprzedniej akceptacji tego sposobu przesyłania faktur przez odbiorcę faktury, zwanej dalej „akceptacją”.

2. Akceptacja albo jej cofnięcie mogą być wyrażone w formie pisemnej lub w formie elektronicznej.

3. W przypadku cofnięcia akceptacji przez odbiorcę faktury wystawca faktury traci prawo do przesyłania temu odbiorcy faktur w formie elektronicznej od dnia następującego po dniu, w którym otrzymał powiadomienie od odbiorcy o cofnięciu akceptacji, chyba że strony uzgodnią inny termin utraty przez wystawcę prawa do przesyłania faktur w formie elektronicznej, nie dłuższy jednak niż 30 dni.

§ 3. 1. Faktury mogą być przesyłane w formie elektronicznej pod warunkiem zapewnienia autentyczności pochodzenia i integralności treści faktury.

2. Autentyczność pochodzenia, o której mowa w ust. 1, oznacza pewność co do tożsamości dokonującego dostawy towarów lub usługodawcy albo wystawcy faktury.

3. Integralność treści, o której mowa w ust. 1, oznacza, że w fakturze nie zmieniono danych, które powinna zawierać faktura.

4. Autentyczność pochodzenia i integralność treści faktury są zachowane, w szczególności, w przypadku wykorzystania:

- 1) bezpiecznego podpisu elektronicznego w rozumieniu art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450, z późn. zm.⁴⁾), weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu, lub

- 2) elektronicznej wymiany danych (EDI) zgodnie z umową w sprawie europejskiego modelu wymiany danych elektronicznych⁵⁾ jeżeli zawarta umowa, dotycząca tej wymiany, przewiduje stosowanie procedur gwarantujących autentyczność pochodzenia faktury i integralność jej danych.

§ 4. W przypadku przesyłania, w tym udostępniania, temu samemu odbiorcy jednocześnie kilku faktur w formie elektronicznej dane wspólne dla poszczególnych faktur mogą zostać podane tylko raz, o ile dla każdej faktury są dostępne wszystkie te dane.

§ 5. 1. Faktury przesłane drogą elektroniczną są przechowywane w podziale na okresy rozliczeniowe w dowolny sposób zapewniający:

- 1) autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność tych faktur od momentu ich wystawienia do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego;
- 2) łatwe ich odszukanie;
- 3) na żądanie, zgodnie z odrębnymi przepisami, organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej bezzwłoczny dostęp do faktur.

§ 6. Faktury przesłane w formie elektronicznej mogą być przechowywane na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju pod warunkiem zapewnienia organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej, za pomocą środków elektronicznych dostępu on-line do tych faktur.

§ 7. Faktury przesłane w formie elektronicznej i przechowywane w tej formie udostępniane są organowi podatkowemu i organowi kontroli skarbowej w trybie umożliwiającym bezzwłoczny pobór i przetwarzanie danych w formacie tekstowym.

§ 8. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie wystawiania oraz przesyłania faktur w formie elektronicznej, a także przechowywania oraz udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej tych faktur (Dz. U. Nr 133, poz. 1119).

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2011 r.

W porozumieniu:

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

Minister Finansów

¹⁾ Minister Finansów kieruje działem administracji rządowej - finanse publiczne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów (Dz. U. Nr 216, poz. 1592).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE L 347 z 11.12.2006, str. 1 ze zm.).

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 113, Nr 90, poz. 756, Nr 143, poz. 1199 i Nr 179, poz. 1484, z 2006 r. Nr 143, poz. 1028 i 1029, z 2007 r. Nr 168, poz. 1187 i Nr 192, poz.

1382, z 2008 r. Nr 74, poz. 444, Nr 130, poz. 826, Nr 141, poz. 888 i Nr 209, poz. 1320, z 2009 r. Nr 3, poz. 11, Nr 116, poz. 979, Nr 195, poz. 1504, Nr 201, poz. 1540 i Nr 215, poz. 1666 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 357, Nr 75, poz. 473.

- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, z 2006 r. Nr 145, poz. 1050, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz z 2010 r. Nr 40, poz. 230.
- 5) Umowa w sprawie europejskiego modelu EDI została opisana w art. 1 zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 19 października 1994 r. nr 1994/820/WE dotyczącego aspektów prawnych elektronicznej wymiany danych (Dz. Urz. UE L 338 z 28.12.1994 str. 98).

UZASADNIENIE

Rozporządzenie wydaje się w związku ze zmianami wprowadzonymi dyrektywą Rady 2010/45/UE z dnia 13 lipca 2010 r. zmieniającą dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w odniesieniu do przepisów dotyczących fakturowania (Dz. Urz. UE L 44, s. 11), która ma na celu m.in. liberalizację obecnych standardów przesyłania i przechowywania faktur elektronicznych tak, aby faktury papierowe i faktury elektroniczne były traktowane w ten sam sposób. Rozporządzenie to jest skorelowane ze zmianą rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwrotu podatku niektórym podatnikom, wystawiania faktur, sposobu ich przechowywania oraz listy towarów i usług, do których nie mają zastosowania zwolnienia od podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 212, poz. 1337 ze zm.). Celem zaproponowanych zmian jest uproszczenie obrotu tymi fakturami, tak aby faktury elektroniczne stały się realną alternatywą dla faktur papierowych. Zaproponowane zmiany stanowią propozycję unowocześnienia zasad obrotu fakturami elektronicznymi w kierunku określonym przez dyrektywę Rady 2010/45/UE, z uwzględnieniem obecnie obowiązujących przepisów dyrektywy 2006/112/WE.

Dotychczasowe kwestie objęte projektem są regulowane rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie wystawiania oraz przesyłania faktur w formie elektronicznej, a także przechowywania oraz udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej tych faktur (Dz. U. Nr 133, poz. 1119).

Projekt rozporządzenia określa sposób i warunki przesyłania faktur w formie elektronicznej oraz zasady ich przechowywania oraz tryb udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej faktur przesyłanych drogą elektroniczną.

Proponuje się wykonanie upoważnienia ustawowego, zawartego w art. 106 ust. 10, jedynie w odniesieniu do przesyłania faktur w formie elektronicznej, co pozwoli na objęcie możliwością przesyłania w tej formie również faktur wystawianych „papierowo” i przesłanych np. faksem czy e-mailem.

Mając na uwadze zwiększenie konkurencyjności i obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej – za dyrektywą Rady 2010/45/UE – zrezygnowano w stosunku do obowiązującego rozporządzenia z dnia 14 lipca 2005 r. z obligatoryjnego stosowania szczególnych technologii przesyłu elektronicznego faktur. Rozporządzenie wprowadza dowolność formatu elektronicznego, w jakim może być przesłana faktura elektroniczna.

Stosowanie przesyłu elektronicznego faktur wymaga nadal zgodnie z § 2 rozporządzenia i przepisami art. 232 dyrektywy uprzedniej akceptacji przez odbiorcę. Akceptacji albo jej cofnięcia można dokonać w formie papierowej lub elektronicznej. Strony muszą uzgodnić sposób przesyłania faktur w formie elektronicznej ze względu na konieczność spełnienia wymogów technicznych (np. odpowiednie oprogramowanie czy sposób prowadzenia księgowości elektronicznej) oraz organizacyjnych, zarówno po stronie dostawcy, jak i odbiorcy, tak aby zapewnić sposób przechowywania faktur zgodny z przepisami. Należy podkreślić, że w przypadku akceptacji w formie elektronicznej zrezygnowano z dotychczasowych wymogów, aby stosować bezpieczny podpis elektroniczny, weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub elektroniczną wymianę danych (EDI). Wprowadzenie takiego rozwiązania powinno znacząco przyczynić się do upowszechnienia fakturowania elektronicznego.

W przypadku cofnięcia akceptacji proponuje się (analogicznie tak jak obecnie), aby wystawca faktury tracił prawo do przesyłania temu odbiorcy faktur od dnia następującego po dniu,

w którym otrzymał powiadomienie od odbiorcy o wycofaniu akceptacji. Jednak ze względu na fakt, że proces przygotowywania danych, ich sprawdzania i w końcu wystawiania faktur może w niektórych firmach, np. ze względu na istotny stopień zautomatyzowania tych czynności, utrudniać lub uniemożliwiać szybkie uwzględnienie cofnięcia akceptacji dla fakturowania elektronicznego proponuje się, aby strony mogły postanowić o innym terminie utraty prawa do przesyłania faktur elektronicznych w przypadku cofnięcia akceptacji, o ile nie będzie on dłuższy niż 30 dni.

Zgodnie z § 3 faktury mogą być przesyłane w formie elektronicznej pod warunkiem zapewnienia autentyczności pochodzenia i integralności treści faktury. W § 3 zdefiniowano również pojęcie autentyczności pochodzenia, które oznacza pewność co do tożsamości dokonującego dostawy towarów lub usługodawcy albo wystawcy faktury oraz integralności treści, które oznacza, że w fakturze nie zmieniono danych, które powinna zawierać faktura. Jednocześnie wskazano, że przedmiotowe cechy faktur będą w odniesieniu do faktur przesyłanych w formie elektronicznej zachowane w przypadku wykorzystania bezpiecznego podpisu elektronicznego, weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu lub elektronicznej wymiany danych (EDI). Wskazane metody zapewnienia przedmiotowych cech faktur są tylko przykładowym wyliczeniem co oznacza, że podatnik może zastosować inne, dowolne środki zapewnienia autentyczności i integralności faktury.

W § 4 rozporządzenia dla uproszczenia i ułatwienia obrotu fakturami przesyłanymi elektronicznie dane wspólne dla poszczególnych faktur mogą zostać podane tylko raz, o ile dla każdej faktury są dostępne wszystkie te dane.

W § 5 określono zasady przechowywania faktur przesłanych drogą elektroniczną w sposób analogiczny, jak w przypadku faktur przesłanych w formie papierowej. Podatnicy obowiązani są przechowywać faktury w dowolny w sposób zapewniający autentyczność pochodzenia, integralność treści i czytelność od momentu ich wystawienia do czasu upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego. Zgodnie z art. 245 ust. 1 dyrektywy 2006/112/WE w rozporządzeniu wskazano również, że sposób przechowywania faktur ma zapewnić łatwe odszukanie i bezzwłoczny dostęp do faktur będących przedmiotem kontroli.

W § 6 zgodnie z art. 245 ust. 2 dyrektywy 2006/112/WE wskazano, że każda faktura przesłana w formie elektronicznej może być przechowywana na terytorium państwa członkowskiego innym niż terytorium kraju, pod warunkiem zagwarantowania dla celów kontrolnych za pomocą środków elektronicznych pełnego dostępu on-line do tych faktur. Wprowadzenie tego wymogu ma umożliwić podatnikom przechowywanie faktur w dowolnym państwie członkowskim nie pozbawiając jednak organu podatkowego lub organu kontroli skarbowej łatwego i szybkiego dostępu do tych faktur.

W § 7 wprowadzono tryb udostępniania organowi podatkowemu lub organowi kontroli skarbowej faktur przesłanych w formie elektronicznej i przechowywanych w tej formie. Podatnik został zobligowany do udostępnienia takich faktur w trybie umożliwiającym bezzwłoczny pobór i przetwarzanie danych w formacie tekstowym. Obowiązek ten został wprowadzony ze względu na fakt, że rozporządzenie pozostawia podatnikom dowolność wyboru formatu, w jakim elektronicznie przesyłają faktury i ewentualna mnogość stosowanych formatów mogłaby znacznie wydłużyć czas kontroli u podatnika.

W rozporządzeniu proponuje się odejście od wymogu obecnie obowiązującego, aby korekty do faktur wystawionych w formie elektronicznej były również wystawiane w tej samej formie, co powinno przyczynić się do wyeliminowania wątpliwości, w przypadkach gdy przeszkody techniczne uniemożliwiły wystawienie korekty faktury w formie elektronicznej.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 stycznia 2011 r., tak aby zapewnić odpowiednio długie vacatio legis, zwłaszcza dla zmian proponowanych

w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2008 r. (skorelowanych z tym rozporządzeniem).

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414 ze zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projektowany akt normatywny.

Projektowane rozporządzenie wpływa na podatników podatku od towarów i usług przesyłających faktury w formie elektronicznej lub je otrzymujących i inne podmioty (np. poczta czy kurierzy) doręczające faktury papierowe.

2. Wpływ projektowanego aktu prawnego na sektor finansów publicznych.

Przedmiot rozporządzenia ma charakter techniczny i nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

3. Wpływ projektowanego aktu prawnego na rynek pracy.

Wejście w życie niniejszego rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

4. Wpływ projektowanego aktu prawnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Rozporządzenie powinno pozytywnie wpłynąć na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość z uwagi na szybszy przepływ faktur między podmiotami i zmniejszenie kosztów obsługi dotychczasowego tradycyjnego sposobu przesyłania faktur. Rozporządzenie może wpłynąć na zmniejszenie obrotów przedsiębiorców, którym powierza się przesłanie faktur w formie papierowej (poczta, kurierzy).

5. Wpływ projektowanego aktu prawnego na sytuację i rozwój regionalny.

Przedmiotowe rozporządzenie nie wywiera wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne.

Przedmiot rozporządzenia zostanie poddany szerokim konsultacjom społecznym, m.in. z organizacjami przedstawicielskimi przedsiębiorców.

7. Źródła finansowania.

Wprowadzenie w życie regulacji zawartych w projektowanym rozporządzeniu nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych.